

Jaarverslag 2018

Stichting voor de Jaarverslaggeving

en de

Raad voor de Jaarverslaggeving

Gewaarmerkt voor
identificatie doeleinden door:

RSM

RSM Netherlands

datum: 14/03/2019

INHOUD	pag.
Voorwoord van de voorzitter van de Raad voor de Jaarverslaggeving	2
1. Verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	3
2. Verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving	
2.1 Bundels 'Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving'	5
2.2 RJ-Uitingen	7
2.3 Adviezen en commentaren	7
2.4 Bijeenkomsten	8
2.5 Bespreekpunten RJ-vergaderingen	8
2.6 Vaktechnische Staf	9
2.7 Internationale activiteiten	9
2.8 Ander overleg	10
2.9 De RJ in 2019	11
3. Verkort financieel overzicht 2018 en begroting 2019	
3.1 Verkort financieel overzicht 2018 Stichting voor de Jaarverslaggeving	13
3.2 Begroting 2019 Stichting voor de Jaarverslaggeving	15
4. Samenstelling bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	16
5. Samenstelling Raad voor de Jaarverslaggeving	17
6. Samenstelling vaktechnische Staf	18
7. Samenstelling RJ-werkgroepen	18
8. Contactgegevens	20
9. Jaarrekening	
Jaarrekening 2018 Stichting voor de Jaarverslaggeving	21
10. Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM

RSM Netherlands
datum: 14-2-2019

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In 2018 is door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) veel tijd besteed aan de actualisering van een aantal richtlijnen met het oog op in de praktijk levende behoeften en internationale ontwikkelingen. In dat kader is onder meer intensief overleg gevoerd over een mogelijke herziening van de richtlijnen voor opbrengstverantwoording, is de optie voor toepassing van het in IFRS gebruikte “right of use model” voor de verantwoording van leases opgenomen en zijn definities en toelichtingseisen met betrekking tot leases aangepast.

In het kader van de beïnvloeding van internationale ontwikkelingen kunnen met name de RJ-reactie op de Fitness check over publieke verslaggeving van de Europese Commissie en de reactie op het IASB-discussiestuk over de verantwoording van financiële instrumenten met karakteristieken van eigen vermogen genoemd worden. Over dit laatste onderwerp is tijdens een goed bezochte RJ-bijeenkomst met belanghebbenden en vertegenwoordigers van de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) gediscussieerd.

In de richtlijnen voor bijzondere bedrijfstakken zijn een aantal vernieuwingen aangebracht, vaak om aan te blijven sluiten bij relevante wetgeving. Intensief is gesproken over de voorstellen voor de invoering van de zogenoemde beleidswaarde als nieuw waarderingsbegrip voor Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting.

Op Europees niveau is de RJ ook in 2018 weer nauw betrokken geweest bij het werk van de EFRAG in Brussel. EFRAG heeft in het afgelopen jaar veel werk verzet in het kader van de voorbereiding van het goedkeuringsadvies aan de Europese Commissie voor IFRS 17 *Verzekeringscontracten*.

Het einde van het jaar 2018 betekende ook het einde van de eerste periode van 4 jaar waarin de RJ op basis van de in 2014 gewijzigde statuten gewerkt heeft. Daarmee kwam een einde aan de (eerste) benoemingstermijn van 4 jaar van alle zittende raadsleden en van de voorzitter. Het bestuur voor de Stichting voor de Jaarverslaggeving heeft besloten tot herbenoeming van de voorzitter en de raadsleden, met uitzondering van twee leden die de maximale benoemingstermijn van 12 jaar bereikt hadden en een lid dat niet voor herbenoeming beschikbaar was, en de benoeming van nieuwe leden. De leden van de RJ hebben in 2018 ook weer een waardevolle en omvangrijke bijdrage geleverd aan de realisering van de doelstellingen van de RJ. Een bijzonder woord van waardering is op zijn plaats voor de uittreedende leden Erika Marseille, Gerard van Santen en Tom van Wijngaarden. De ondersteuning van de vaktechnische staf, het secretariaat, de waarnemers en de werkgroepen van de RJ hebben eveneens een belangrijke bijdrage geleverd. Graag bedank ik alle betrokkenen voor hun enthousiasme en inzet in het afgelopen jaar.

Peter Sampers
Voorzitter Raad voor de Jaarverslaggeving

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM

RSM Netherlands

datum:.....14-2-2019

1. VERSLAG VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Algemeen

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is in 1981 opgericht. Thans participeren in de Stichting de volgende organisaties:

- de Vereniging VNO-NCW;
- de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland;
- de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV);
- het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV);
- VBA beleggingsprofessionals;
- Eumedion;
- de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De SJ heeft als doel de kwaliteit van de externe financiële verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, door rechtspersonen en andere organisaties binnen Nederland te bevorderen. Dit wordt gerealiseerd door het jaarlijks publiceren van bundels 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' en periodieke RJ-Uitingen, alsmede door het gevraagd en ongevraagd adviseren van de overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Bijeenkomsten

In 2018 kwam het bestuur van de SJ tweemaal bijeen. Naast de interne organisatie en structuur kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- de jaarrekening 2017 van de SJ en het jaarverslag 2017 van de SJ en de RJ;
- de begroting 2019 van de SJ en het werkplan 2018/2019 van de RJ;
- nationale en internationale ontwikkelingen;
- informatie over beloningsverhoudingen en niet-financiële informatie, en
- werkzaamheden van de RJ werkgroep 400/405 (bestuursverslag en RvC-verslag).

Voor het werk van EFRAG en de rol die de RJ daarin speelt wordt verwezen naar paragraaf 2.7.

Samenstelling RJ

De RJ opereerde vanaf haar oprichting in 1981 in een tripartiet model met delegaties representatief voor verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie. Medio 2014 heeft het bestuur van de SJ dat model geëvalueerd en besloten de samenstelling en besluitvorming van de RJ aan te passen om de RJ daarmee slagvaardiger te laten opereren. Dit heeft onder meer geleid tot statutenwijziging op basis waarvan met ingang van 1 januari 2015 een negental leden van de RJ is benoemd. De omvang van de RJ, inclusief voorzitter, werd hiermee teruggebracht van dertien naar tien zetels. Alle leden en de voorzitter hebben stemrecht en besluiten worden met een gekwalificeerde meerderheid genomen wanneer consensus besluitvorming niet mogelijk zou blijken. Ook in 2018 heeft het consensusmodel weer zijn waarde bewezen, waardoor geen formele stemming heeft hoeven plaatsvinden. De benoeming van de leden van de RJ door de SJ gebeurt op voordracht van een benoemingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van in het SJ bestuur participerende organisaties aangevuld met de RJ-voorzitter. De benoemingscommissie beoordeelt de voorgedragen kandidaten op basis van een door het SJ-bestuur vastgestelde profielschets. De benoemingstermijn van de leden van de RJ is maximaal vier jaar, met een mogelijkheid tot herbenoeming. In verband daarmee zijn per 1 januari 2019 een vijftal raadsleden en de voorzitter herbenoemd en is een drietal raadsleden afgetreden waarna een drietal opvolgende raadsleden is benoemd. Gedurende het jaar 2018 was de samenstelling van de RJ als volgt:

- De heer J. Bakker RA RB
- De heer drs. P.A.M. Bos
- De heer drs. D. Manschot RA
- Mevrouw drs. E.A. Marseille RA
- De heer drs. H.F.H. van de Meerendonk RA
- De heer drs. J.A.R. Ousen RA
- De heer drs. G.M. van Santen RA
- De heer prof. dr. P.A.M. Sampers RA (voorzitter)
- De heer R.A.H. Smittenberg
- De heer mr. T. van Wijngaarden

Het bestuur benadrukt dat de Stichting en haar uitvoerend orgaan, de Raad voor de Jaarverslaggeving, hun taken slechts kunnen vervullen dankzij de financiële steun van de Sociaal Economische Raad (SER), de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en Eumedion alsmede de steun van de accountantskantoren en van de overige in de RJ deelnemende organisaties die capaciteit en expertise beschikbaar stellen ten behoeve van het werk van de RJ. Het bestuur spreekt zijn waardering en dank uit voor de inzet van de voorzitter en de leden van de RJ, de waarnemers, het secretariaat, de vaktechnische Staf en de RJ-werkgroepen.

Amsterdam, 14 februari 2019

2. VERSLAG VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

2.1 BUNDELS 'RICHTLIJNEN VOOR DE JAARVERSLAGGEVING'

Jaarlijks worden door de RJ bundels met 'Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving' uitgebracht, bestaande uit de RJ-bundel 'voor middelgrote en grote rechtspersonen' en de RJk-bundel 'voor micro- en kleine rechtspersonen'. Deze RJ-bundels bevatten (ontwerp)Richtlijnen die van toepassing zijn vanaf een bepaald verslagjaar. De RJ streeft ernaar zodanig inhoud te geven aan de (ontwerp-)Richtlijnen dat daarin een antwoord kan worden gevonden op de meeste zich in de praktijk voordoende vragen. Dit wordt gerealiseerd door voor de behandelde onderwerpen uit te gaan van de Nederlandse wettelijke bepalingen voor jaarrekening en bestuursverslag, zoals voornamelijk vervat in Titel 9 Boek 2 BW en in specifieke (sector)wetgeving. Daarbij wordt door de RJ tevens kritisch bekeken of door de IASB uitgebrachte en door de Europese Commissie goedgekeurde internationale standaarden (IFRS-EU) kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de regelgeving inzake externe verslaggeving in Nederland, voordat deze internationale standaarden eventueel in (ontwerp-)Richtlijnen worden verwerkt. De Richtlijnen worden opgesteld op basis van eerder gepubliceerde ontwerp-Richtlijnen, meestal gepubliceerd in RJ-Uitingen, waarbij om reacties op deze publicaties wordt verzocht. De ontvangen reacties en commentaren worden betrokken bij de (definitieve) besluitvorming. De RJ-bundels worden jaarlijks uitgegeven door Wolters Kluwer, zowel in boekvorm als in elektronische versies.

Bundel 'Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen' (RJ-Bundel)

De RJ heeft in september 2018 een nieuwe bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor middelgrote en grote rechtspersonen gepubliceerd. Naast de aanpassingen als gevolg van ontvangen commentaren en wetwijzigingen zijn in deze editie 2018 de volgende Uitingen verwerkt (zie par. 2.2):

- RJ-Uiting 2017-10: 'Bijlage bij hoofdstuk 400 'Bestuursverslag'- schematische weergave van diverse besluiten voor de inhoud van het bestuursverslag;
- RJ-Uiting 2017-11: 'Ontwerp-richtlijn 611 Premiepensioeninstellingen';
- RJ-Uiting 2017-12: 'Ontwerp-richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting';
- RJ-Uiting 2017-13: 'Ontwerp-richtlijn 640 (en RJk C1 (Kleine)) Organisaties-zonder-winststreven en Ontwerp-richtlijn 650 (en RJk C2 (Kleine)) Fondsenwervende organisaties';
- RJ-Uiting 2017-14: 'Ontwerp-Richtlijn met relevante aandachtspunten voor informatie over beloningsverhoudingen als bedoeld in de Nederlandse Corporate Governance Code (bpb 3.4.1. sub iv)';
- RJ-Uiting 2017-15: 'Kerncijfers en kengetallen in de jaarrekening, het bestuursverslag en overige informatie bij de jaarstukken';
- RJ-Uiting 2017-16: Richtlijn 290 Financiële instrumenten 'mogelijkheid om bijzondere waardeverminderingen te verantwoorden op basis van te verwachten kredietverliezen conform IFRS 9 Financiële instrumenten';

- RJ-Uiting 2018-1: ontwerp-Richtlijn 100.107a 'verduidelijkingen van de verwerking van te verwachten kredietverliezen (expected credit loss) in de enkelvoudige jaarrekening bij toepassing van combinatie 3';
- RJ-Uiting 2018-2: 'Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting';
- RJ-Uiting 2018-3: 'De verwerking van leases volgens IFRS 16 onder de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving';
- RJ-Uiting 2018-4: 'Nadere guidance verslag raad van commissarissen op basis van de Nederlandse Corporate Governance Code';
- RJ-Uiting 2018-5: 'Richtlijnen inzake de verwerking van kosten van groot onderhoud'.

Tevens zijn alinea's met de status van ontwerp-Richtlijn omgezet in definitieve alinea's in de volgende Richtlijnen:

- Richtlijn 212 Materiële vaste activa;
- Richtlijn 254 Schulden;
- Richtlijn 270 De winst-en-verliesrekening;
- Richtlijn 272 Belastingen naar de winst; en
- Richtlijn 655 Zorginstellingen.

Aangepast zijn de Richtlijnen:

- Richtlijn 110 Doelstellingen en uitgangspunten;
- Richtlijn 212 Materiële vaste activa;
- Richtlijn 213 Vastgoedbeleggingen;
- Richtlijn 214 Financiële vaste activa;
- Richtlijn 240 Eigen vermogen;
- Richtlijn 272 Belastingen naar de winst; en
- Richtlijn 655 Zorginstellingen.

Tevens zijn diverse redactionele aanpassingen doorgevoerd.

Verder zijn alinea's als ontwerp-Richtlijnen opgenomen in:

- Richtlijn 240 Eigen vermogen;
- Richtlijn 272 Belastingen naar de winst.

Bundel 'Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen' (RJk-Bundel)

De RJ heeft medio september 2018 ook een nieuwe jaareditie van de bundel voor micro- en kleine rechtspersonen gepubliceerd. In deze editie 2018 zijn de volgende Uitingen verwerkt:

- RJ-Uiting 2017-5: 'Wettelijke en overige toelichtingsbepalingen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen';

- RJ-Uiting 2017-13: 'Ontwerp-richtlijn 640 (en RJk C1 (Kleine)) Organisaties-zonder-winststreven en Ontwerp-richtlijn 650 (en RJk C2 (Kleine)) Fondsenwervende organisaties';
- RJ-Uiting 2018-5: 'Richtlijnen inzake de verwerking van kosten van groot onderhoud'.

Tevens zijn wijzigingen doorgevoerd in de volgende hoofdstukken:

- D4 Inrichtings- en publicatievoorschriften voor kleine rechtspersonen;
- B2.1 Materiële vaste activa;
- B8 Eigen vermogen; en
- B15 Belastingen naar de winst.

2.2 RJ-UITINGEN

De RJ-Uitingen zijn bedoeld voor tussentijdse verduidelijking of interpretatie van bestaande Richtlijnen, dan wel voor wijziging daarvan. Hiermee speelt de RJ in op vragen over financiële verslaggeving die leven in het maatschappelijk verkeer. RJ-Uitingen worden op de website van de RJ gepubliceerd en gewoonlijk in de jaarlijkse editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving verwerkt. In 2018 zijn 8 RJ-Uitingen gepubliceerd, naast de hierboven genoemde RJ Uitingen 2018-1 t/m 2018-5 zijn dat:

- RJ-Uiting 2018-6: 'Mogelijkheid om opbrengsten en gerelateerde kosten conform IFRS 15 te verwerken onder de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving';
- RJ-Uiting 2018-7: 'Overwegingen ten aanzien van de verwerkingswijze van cryptocurrencies in de jaarrekening'; en
- RJ-Uiting 2018-8: 'Nadere guidance verslag raad van commissarissen op basis van de Nederlandse Corporate Governance Code'.

2.3 ADVIEZEN EN COMMENTAREN

De RJ heeft in 2018 gewerkt aan een aantal adviezen en reacties:

- op het consultatiedocument van de Europese Commissie: "Fitness Check on the EU Framework for Public Reporting by Companies";
- een overzicht van "opmerkingen bij wetgeving" ten behoeve van het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Verder zijn aan EFRAG en IASB commentaren verzonden. Aan EFRAG is commentaar gezonden over:

- EFRAG Discussion Paper (DP) 'Goodwill impairment test: Can it be improved?';
- EFRAG Discussion Paper (DP) 'Equity Instruments – Impairment and Recycling';

- EFRAG draft comment letter on 'Exposure Draft ED/2017/6 Definition of Material (Proposed amendments to IAS 1 and IAS 8)';
- EFRAG draft comment letter on 'Exposure Draft ED/2018/1 Accounting Policy Changes (Proposed amendments to IAS 8)';
- EFRAG draft comment letter on IASB Discussion Paper 'Financial Instruments with Characteristics of Equity'.

Verder is aan IASB commentaar gezonden over:

- IASB 'Exposure Draft ED/2017/6 Definition of Material (Proposed amendments to IAS 1 and IAS 8)';
- IASB 'Exposure Draft ED/2018/1 Accounting Policy Changes (Proposed amendments to IAS 8)';
- IASB Discussion Paper 'Financial Instruments with Characteristics of Equity'.

Deze commentaarbrieven zijn ook gepubliceerd op de RJ-website.

2.4 BIJEENKOMSTEN 2018

De RJ heeft in november 2018 een joint outreach georganiseerd samen met Eumedion en EFRAG over het IASB Discussion Paper 'Financial Instruments with Characteristics of Equity'.

2.5 BESPREEKPUNTEN RJ-VERGADERINGEN

In 2018 heeft de RJ elf keer vergaderd. In de vergaderingen zijn concepten voor de in paragraaf 2.3 genoemde adviezen en commentaren aan IASB, EFRAG, ministeries en de Europese Commissie besproken. Daarnaast zijn de op de RJ- en de Rjk-bundel binnengekomen commentaren aan de orde geweest alsmede een aantal andere onderwerpen die betrekking hebben op de RJ bundel en Rjk-bundel, waaronder:

- Opbrengstverantwoording;
- Leases;
- Cryptocurrencies;
- Verslag raad van commissarissen;
- Verslaggeving Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting.

Andere besprekpunten waren onder meer:

- ontwikkelingen EU/EFRAG;
- ontwikkelingen IASB;
- ontwikkelingen rond Nederlandse Taxonomie (NT) en wettelijke verplichte elektronische deponering jaarrekening micro, kleine en middelgrote rechtspersonen bij het handelsregister.

Verder heeft de RJ in verschillende vergaderingen/bijeenkomsten leden van RJ-werkgroepen en gasten ontvangen.

2.6 VAKTECHNISCHE STAF

De vaktechnische Staf heeft voor de RJ (ontwerp-)Richtlijnen voorbereid en commentaren opgesteld op voorstellen van de IASB en EFRAG. De RJ-staf bestaat momenteel uit acht leden waaronder een voorzitter. In 2018 is een nieuwe voorzitter van de RJ-staf benoemd, mevrouw T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA. De RJ-staf heeft in 2018 tien keer vergaderd. De RJ spreekt zijn grote waardering uit voor het werk van de vaktechnische Staf, die wordt ondersteund door de vaktechnische secretaris van de RJ en de overige medewerkers van het RJ-secretariaat.

2.7 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

De European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) is een in 2001 opgerichte privaatrechtelijke organisatie en heeft als doel het Europese belang bij de totstandkoming van internationale standaarden voor financiële verslaggeving door de IASB te behartigen, en de Europese visie daarover uit te dragen. EFRAG adviseert de Europese Commissie over goedkeuring van internationale verslaggevingsstandaarden (IFRS) voor gebruik binnen Europa. In 2014 zijn de aanbevelingen uit het zogenoemde Maystadt-rapport door EFRAG geïmplementeerd, onder meer via een gewijzigde governance en aangepaste (ruimere) bevoegdheden van de Board. Deze ontwikkelingen zijn voor het Bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving aanleiding geweest om intensiever betrokken te willen zijn bij de besluitvorming en activiteiten van EFRAG, mede gezien het Nederlandse belang daarbij. Als gevolg daarvan draagt de SJ sinds 2014 bij aan de financiering van EFRAG en neemt de SJ deel aan de besluitvorming in de General Assembly van EFRAG. Namens de SJ heeft plv. bestuurslid drs. M.W. Noordzij zitting in deze General Assembly. RJ voorzitter Prof. dr. P. Sampers RA is lid van de Board van EFRAG.

In november 2018 is door EFRAG, naar aanleiding van het begin 2018 door de Europese Commissie gepubliceerde “Action Plan on Financing Sustainable Growth”, het zogenoemde European Corporate Reporting Lab opgericht. Dit European Lab richt zich op het stimuleren van innovaties op het terrein van corporate reporting in Europa en zal zich initieel richten op niet-financiële verslaggeving, waaronder verslaggeving over duurzaamheid. Daartoe is door EFRAG een Steering Group gevormd, die de werkzaamheden en projecten van dit European Lab aanstuurt. Voormalig RJ-werkgroep lid mevrouw Prof. dr. N. Kamp-Roelands RA is lid van deze Steering Group.

EFRAG kent een Consultative Forum of Standard Setters (CFSS) waarin input van Europese nationale standard setters op het gebied van financiële verslaggeving wordt verzameld en waar van gedachten wordt gewisseld over ontwikkelingen op dit gebied. Sinds de instelling door de IASB van het Accounting Standards Advisory Forum (ASAF), worden deze CFSS bijeenkomsten ook gebruikt ter voorbereiding van de EFRAG-input in de ASAF vergaderingen. EFRAG heeft zich ten doel gesteld om de meningen van alle EU standard setters en overige belanghebbenden te verzamelen om een Europees geluid te laten horen in het ASAF overleg. Er zijn in 2018 een viertal CFSS bijeenkomsten geweest, waarin is

geparticipeerd door de voorzitter van de RJ, de vaktechnisch secretaris van de RJ en/of de voorzitter van de RJ-staf. Daarnaast heeft de voorzitter van de RJ deelgenomen aan het overleg in de EFRAG board en binnen commissies van de EFRAG board. In het overleg binnen de EFRAG board komen onder meer de activiteiten van EFRAG, de adviezen van EFRAG aan de Europese Commissie over Europese goedkeuring van (wijzigingen in) IFRS alsmede projecten en ontwikkelingen bij de IASB aan de orde.

De IASB houdt voor overleg met nationale standard setters jaarlijks een World Standard Setters bijeenkomst. In 2018 is deze vergadering bezocht door de voorzitter van de RJ. Daarnaast participeert de voorzitter van de RJ in de halfjaarlijkse bijeenkomsten van het International Forum of Accounting Standard Setters (IFASS).

Namens de RJ participeert RJ-lid drs. G.M. van Santen RA in de Rate Regulated Activities Working Group (RRAWG) van EFRAG. Tevens participeert RJ-lid drs. P.A.M. Bos in het user-panel van EFRAG. Voormalig RJ delegatiemedewerker G. Ewalts RA is lid van de EFRAG Technical Experts Group.

2.8 ANDER OVERLEG

2.8.1 Autoriteit Financiële Markten (AFM)

Behalve dat de AFM als waarnemer participeert in RJ vergaderingen, is er ook ten minste jaarlijks overleg met de AFM. Dat overleg betreft aspecten van jaarverslaggeving die zowel de aandacht van de AFM als de RJ hebben.

2.8.2 Overlegplatform Publieke Verantwoording

De (voormalige) voorzitter van de vaktechnische staf van de RJ, mevrouw I. de Graaf-Oudhuis RA, neemt deel aan het overleg in Overlegplatform Publieke Verantwoording (OPV). De RJ raakt hierdoor betrokken bij verslaggevingsvraagstukken die binnen dit overlegplatform aan de orde komen. In 2018 heeft er geen bijeenkomst van het OPV plaatsgevonden.

2.8.3 Overleg met SER

In 2018 heeft het reguliere overleg plaatsgevonden met de Sociaal-Economische Raad (SER). In dit overleg, dat gerelateerd is aan de financiële bijdrage van SER aan de RJ, zijn naast de werkzaamheden van de RJ, begroting 2018 en jaarrekening 2017, tevens de internationale ontwikkelingen in verslaggeving aan de orde gekomen.

2.8.4 Overleg met Wolters Kluwer

In 2018 heeft enige malen overleg plaatsgehad met de uitgever van de RJ-bundel en RJk-bundel, Wolters Kluwer. In dit overleg is naast de reguliere besprekingen over de jaarlijkse uitgave van deze RJ-bundels, tevens de mogelijkheid besproken of er in de toekomst onder auspiciën van Wolters Kluwer een (niet-officiële) Engelse vertaling van deze Richtlijnen zou kunnen worden uitgegeven.

2.9 DE RJ IN 2019

De agenda van de RJ wordt, naast aandacht voor (onderhoud van) de eigen Richtlijnen, voor een flink deel bepaald door (internationale) ontwikkelingen bij de IASB en EFRAG. Om het Nederlandse gedachtegoed op het gebied van financiële verslaggeving internationaal te kunnen inbrengen levert de RJ commentaar op voorstellen van de IASB en EFRAG en wordt geparticipeerd in werkgroepen van IASB en EFRAG. Er vindt zowel structureel, als op ad-hoc basis, overleg plaats met EFRAG en de IASB. Ook zal de RJ in 2019 reageren op mogelijke voorstellen van de Europese Commissie naar aanleiding van de consultatie “Fitness-check on public reporting by companies”. Voor zover voorzienbaar zijn de activiteiten opgenomen in het werkplan 2018-2019 van de RJ dat is gepubliceerd op de in 2018 geheel vernieuwde RJ website.

De IASB heeft de herziening van de standaard over Insurance Contracts in 2017 afgerond (IFRS 17). Er zijn echter in 2018 ontwikkelingen geweest die waarschijnlijk zullen leiden tot een aanpassing van deze IFRS 17. De RJ volgt deze ontwikkelingen en zal zich na afronding van IFRS 17 beraden of onderdelen uit deze standaard in de RJ-richtlijnen worden overgenomen. Daarbij is er tevens aandacht voor de specifieke Nederlandse wetgeving, waaronder de vorming van wettelijke reserves, in relatie tot IFRS 17. Mede naar aanleiding van deze en ondergenoemde ontwikkelingen zal de RJ zich nader buigen over de gevolgen van de vrijwillige toepassing van IFRS-grondslagen in de enkelvoudige jaarrekening door Nederlandse ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening (verplicht) IFRS hanteren (“combinatie 3”/ art. 2:362 lid 8 BW).

Zoals gezegd heeft de RJ in 2018 aandacht besteed aan de internationale standaarden over Leases (IFRS 16) en Revenue from Contracts with Customers (IFRS 15). Conform haar strategie heeft de RJ zich beraden of, en zo ja in hoeverre, bovengenoemde standaarden aanleiding zijn voor aanpassingen in de RJ-richtlijnen. De RJ heeft besloten dat IFRS 15 en IFRS 16 in de Richtlijnen gefaciliteerd zullen worden. Ten aanzien van leasing (IFRS 16) zijn er inmiddels, begin 2019, voorstellen tot aanpassing van de Richtlijn 292 gepubliceerd. Ten aanzien van opbrengstverantwoording (IFRS 15) zullen in 2019 naar verwachting eveneens voorstellen tot aanpassing van Richtlijn 221 en 270 worden gepubliceerd. Tevens heeft de RJ besloten dat op vrijwillige basis rapporteren in overeenstemming met deze internationale standaarden in Nederland ook mogelijk is.

De IASB heeft in 2018 een gewijzigd ‘Conceptual Framework’ gepubliceerd, op basis waarvan de RJ in 2019 zal beoordelen of dit gevolgen zal hebben voor het huidige hoofdstuk 930 ‘Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen’.

Tevens zal de RJ in 2019 ontwikkelingen rond de Nederlandse Corporate Governance Code en de in 2017 ingevoerde wetgeving voor het verschaffen van niet-financiële informatie en diversiteitsbeleid in het bestuursverslag nader beschouwen. Naar aanleiding hiervan zijn in 2018 reeds wijzigingen doorgevoerd in hoofdstuk 400 ‘Bestuursverslag’ en hoofdstuk 405 ‘Verslag raad van commissarissen’. In 2019 zal de RJ verder bezien of, en zo ja op welke gebieden hieromtrent aanvullingen of nadere guidance gewenst zijn, ook ten aanzien van ontwikkelingen bij maatschappelijke- en duurzaamheidsverslaggeving. Ook hoofdstuk 920 ‘Handreiking voor maatschappelijke verslaggeving’ zal daarbij aan de orde komen.

De RJ is verder voornemens om ook in 2019 openbare bijeenkomsten over maatschappelijk relevante onderwerpen inzake verslaggeving te organiseren. Hierdoor worden de contacten met diverse belanghebbenden geïntensiveerd, waarmee beoogd wordt het draagvlak voor het werk van de RJ te vergroten. Onder andere vanwege de mogelijke gevolgen van aanpassingen in Richtlijn 221 en 270 voor de Nederlandse praktijk, zal door de RJ in 2019 nadrukkelijk een dialoog met stakeholders en betrokken sectoren worden gezocht.

De RJ is al jaren betrokken bij de ontwikkeling van Standard Business Reporting en de zogeheten Nederlandse Taxonomie (NT) die - voor micro- en kleine rechtspersonen sinds boekjaar 2016 en voor middelgrote rechtspersonen sinds boekjaar 2017 - voorgeschreven is voor het elektronisch deponeren van de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel. Op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de RJ betrokken bij de beoordeling van de NT. De voor het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd in een convenant. Hierin zijn afspraken gemaakt over de activiteiten en financiering van de ingestelde RJ-werkgroep NT. Door de RJ is in 2016, 2017 en 2018 aan EZ gerapporteerd over bevindingen aangaande de inhoud en kwaliteit van de NT voor het jaarrekeningdomein. Naast het opstellen van de bevindingen over de NT zal de RJ in 2019 de rol van de RJ en de opvolging de bevindingen bij de NT evalueren.

De afgelopen jaren is door de RJ geïnvesteerd in de verbetering van de communicatie over haar activiteiten. In dit kader is in 2018 geïnvesteerd in de modernisering van de RJ website, welke vernieuwde website op 1 maart 2018 operationeel is geworden. De RJ zal dit nadrukkelijker en intensiever voortzetten. De communicatie van de RJ met belanghebbenden zal in 2019 ook verder besproken worden.

3. VERKORT FINANCIEEL OVERZICHT 2018 EN BEGROTING 2019

3.1 VERKORT FINANCIEEL OVERZICHT 2018 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Balans per 31 december

Activa	2018	2017	Passiva	2018	2017
	EUR	EUR		EUR	EUR
Vorderingen:			Eigen vermogen:		
-Vorderingen	143.049	272.069	- Algemene reserve	37.693	37.693
Liquide middelen	168.134	87.309	Kortlopende schulden:		
			- NBA	48.143	59.448
			- Eumedion	-	2.178
			- Overige schulden	225.347	260.059
	<u>311.183</u>	<u>359.378</u>		<u>311.183</u>	<u>359.378</u>

Staat van baten en lasten

	2018	2018	2017
	Werkelijk	begroot	Werkelijk
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Exploitatiesubsidies	386.708	386.000	323.873
Subsidie SBR / NT	130.000	130.000	190.000
Auteursrechtvergoedingen	343.725	290.000	340.027
Financiële baten	69	1.000	-
Totaal baten	<u>860.502</u>	<u>807.000</u>	<u>853.900</u>
Lasten			
Secretariaat	325.662	280.000	278.392
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	81.442	90.000	79.142
Participatie in internationale projecten	66.255	65.000	54.081
Kosten SBR / NT project	130.000	130.000	190.000
Presentiegelden	207.950	192.000	195.421
Overige lasten	49.193	50.000	56.864
Totaal lasten	<u>860.502</u>	<u>807.000</u>	<u>853.900</u>
Resultaat	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Toelichting op de Balans en de Staat van baten en lasten

Algemeen

Voor de volledige jaarrekening 2018 wordt verwezen naar de pagina's 21 tot en met 31. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen.

Vorderingen

De vorderingen bestaan uit (EUR):

	2018	2017
Auteursrechtvergoedingen	111.652	205.370
Overig	31.397	66.699
	<u>143.049</u>	<u>272.069</u>

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit (EUR):

	2018	2017
Presentiegelden	38.122	35.760
Projectkosten / RJ staf	89.342	105.263
Projectkosten NT	16.007	54.279
Overig	81.876	64.757
	<u>225.347</u>	<u>260.059</u>

Exploitatiesubsidies

Het exploitatiesaldo (zijnde het verschil tussen de baten en de lasten, exclusief de exploitatiesubsidie zelf en de mutaties in de algemene reserve) wordt voor ⁷/₁₂-deel gesubsidieerd door de SER, voor ⁴/₁₂-deel door de NBA en voor ¹/₁₂-deel door Eumedion.

Begroting en werkelijke kosten 2018

De gerealiseerde werkelijke kosten in 2018 waren iets hoger dan begroot, vanwege doorbelasting van een extra werkplek wegens eerdere uitbreiding (duobaan) op het secretariaat alsmede hogere presentiegelden voor vergaderingen van werkgroepen.

Risico's

Het mogelijke financiële risico van de RJ in 2019 is gelegen in een lagere jaarlijkse opbrengst auteursrechtvergoedingen waardoor een hogere exploitatiesubsidie gevraagd moet worden van de organisaties die een financiële bijdrage leveren aan het werk van de RJ.

3.2 BEGROTING 2019 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In € 1.000

Begroting 2019

Baten

Exploitatiesubsidies	385
Subsidie SBR / NT	130
Auteursrechtvergoedingen	300
Financiële baten	-
	<u>815</u>

Lasten

Secretariaat	300
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	90
Participatie internationale projecten	65
Kosten SBR / NT project	130
Presentiegelden	190
Overige lasten	40
	<u>815</u>

Saldo van baten en lasten

-

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM

RSM Netherlands
datum: 14-3-2019

4. SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Het bestuur van de SJ was op 31 december 2018 als volgt samengesteld:

drs. J. de Boer (VNO-NCW)	-	voorzitter
drs. M.W. Noordzij (VNO-NCW)	-	plv. bestuurslid
J. Vonhof (MKB)	-	bestuurslid
mr. M.H.P. Braakman (MKB)	-	plv. bestuurslid
mr. M. Hoogenhout (FNV)	-	bestuurslid
J.M.A. Ausems Msc RC (CNV)	-	bestuurslid
drs. H. Sevdican RBA (VBA)	-	bestuurslid
drs. R. Abma (Eumedion)	-	bestuurslid
M.J. van der Vegte RA (NBA)	-	secretaris/penningmeester
drs. B.J.G. Wammes (NBA)	-	plv. secretaris/penningmeester

5. SAMENSTELLING RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

De samenstelling van de RJ in 2018 was als volgt :

Voorzitter

Prof. dr. P.A.M. Sampers RA

Leden

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *verschaffers* van informatie

drs. H.F.H. van de Meerendonk RA	VNO-NCW/MKB-Nederland
mevr. drs. E.A. Marseille RA	VNO-NCW/MKB-Nederland
mr. T. van Wijngaarden	VNO-NCW/MKB-Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *gebruikers* van informatie

R.A.H. Smittenberg	CNV/FNV
drs. P.A.M. Bos	Eumedion
drs. J.A.R. Ousen RA	VBA

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *controleurs* van informatie

drs. G.M. van Santen RA	NBA
J. Bakker RA RB	NBA
drs. D. Manschot RA	NBA

Secretariaat en overige staf

mr.dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
mevr. M. Eggenkamp-Klingers	algemeen secretaris
mevr. drs. H.M.J. Jennissen	algemeen secretaris
A.D. Meester	junior stafmedewerker

B.G. Nuninga RA Msc	notulist
---------------------	----------

Waarnemers

Ministerie van Justitie en Veiligheid, Directie Wetgeving:
mevr. mr. drs. N. Hagemans

Ministerie van Financiën
mevr. drs. O.G.M. Nijenhuis

Autoriteit Financiële Markten (AFM):
drs. P.R. Blok RA / drs. J.M. Wouterson RA

VNO-NCW/MKB-Nederland
drs. M.W. Noordzij

NBA
drs. P.F.M. Hurks RA

6. SAMENSTELLING VAKTECHNISCHE STAF

De vaktechnische Staf heeft als belangrijkste taken het voorbereiden van (ontwerp-) Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en het voorbereiden van commentaren op 'Exposure Drafts' en 'Discussion Papers' van International Financial Reporting Standards (IFRS) en van de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

De vaktechnische Staf bestond in 2018 uit de volgende personen:

mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA	PwC (voorzitter t/m juli 2018)
mevr. T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA Msc	KPMG (voorzitter na juli 2018)
mevr. drs. L.M.A. Geldof RA	Mazars
drs. R. van de Corput RA	DRV
drs. J.B. Hesselink RA	EY
dr. B. Kamp RA	BDO
J.F.G Tuithof RA Msc	PwC
mevr. drs. C.L. Suurland RA	Deloitte
mevr. drs. I. van Sloun RA	Deloitte
ondersteuning door RJ-secretariaat:	
mr.dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
A.D. Meester	junior stafmedewerker

7. SAMENSTELLING RJ-WERKGROEPEN

De onderwerpen die in de plenaire raadsvergaderingen worden behandeld, zijn voor een deel voorbereid door RJ-werkgroepen. Deze werkgroepen zijn veelal samengesteld uit leden van de RJ en andere deskundigen, afkomstig uit de kringen van verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie. De werkgroepen waren in 2018 als volgt samengesteld:

RJ-werkgroep Banken

drs. C.C.J. Segers RA (voorzitter), drs. J.A. van den Hengel RA (secretaris), drs. J.B. Hesselink RA (vaktechnische Staf), drs. S.M. Hiemstra RA, drs. R. Koekkoek RA, mr. drs. J. Kool en M.L.A.F. Kroes.

RJ-werkgroep Beleggingsinstellingen

W.L.L. Paulissen RA (voorzitter), drs. J.B. Hesselink RA (vaktechnische Staf), mr. J.H.M. Janssen Daalen, drs. W.H.E. van Ommeren RA MBA, drs. J.A.R. Ousen RA RBA, mevr. Mr F.P.D. van Pelt, J.A. Roodhorst RC en M. Stravers MSc RA.

RJ-werkgroep Jaarverslag/Corporate governance

drs. P. Morshuis RC (voorzitter), prof. dr. H.F.D. Hassink RA, drs. P.A.M. Bos, drs. A.M. de Jong RA, mr. V.J.E. Stoffels, E.P. Noorloos RA AA RO. Mevr. T van den Vlekkert-Zevenbergen RA (vaktechnische staf) en mr. T. van Wijngaarden.

RJ-werkgroep Financiële instrumenten

drs. P.F.J. Veuger RA (voorzitter), mevr. drs. N. Bours-Corbij CA, drs. J.B. Hesselink RA (vaktechnische Staf), drs. E. Hoogcarspel RA, mr. drs. J. Kool, drs. D. Manschot RA, drs. J.A.R. Ousen RA, drs. C.M. Roozen RA en drs. H.F.H. van de Meerendonk RA.

RJ-werkgroep Fondsenwervende instellingen

mr. B. Westendorp (voorzitter), drs. M. van Dijk RA, W.A. van Ginkel RA, A.H.J. Graaman, M. Karman RA, J.M. Schreuders, drs. C.L. Suurland RA (vaktechnische Staf), V. van Stijn RA, M. Stikkelorum, W. Touw RA.

RJ-werkgroep Internationale verslaggeving

Mevr. I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA (voorzitter), drs. P.A.M. Bos, prof. dr. A.J. Brouwer RA, drs. P.F.M. Hurks RA, drs. M. Noordzij, E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), drs. M. Vaessen RA en mr. T. van Wijngaarden.

RJ-werkgroep Insurance

A.H. Zoon RA (voorzitter), R.H.J. de Kwant (secretaris), drs. G.W.H. Ewalts RA RC, drs. W. Heineken RBA, drs. H.J.H. Horsmeier AAG, drs. P.H. de Frel RA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA, G.F. Sollman RA, J.F.G. Tuithof RA Msc (vaktechnische staf), drs. F.M. van den Wildenberg RA en drs. J.G. Kolsters RA.

RJ-werkgroep Leases

mr. drs. J.B. Backhuijs RA (voorzitter), drs. J.H.A. Grefen RC, mr. drs. J. Kool, dr. B. Kamp RA (vaktechnische Staf), drs. W.A. Koster RA, R.A.H. Smittenberg en E.J.H. Uunk RA.

RJ-werkgroep MKB

J. Bakker RB RA (voorzitter), drs. R. van de Corput (vaktechnische Staf), H.C. van den Ende AA, C. Kock AA, P. Westerduin RA MSc Emita.

RJ-werkgroep NT (Nederlandse Taxonomie)

mr. drs. H.M. Evink RA en B.W. Smid MSc RA (voorzitter), C. Logtenberg, B.P. Martens MSc, S. du Mortier MSc RA, dr. B. Kamp RA, R.M. Schaap RA, W. Smit, M van der Veen en P. Wiekken

RJ-werkgroep Onderwijs

drs. H. Visser RA (voorzitter), drs. A.A.J. Vogels RA (secretaris), drs A.J.H. van Vliet RA, I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA (vaktechnische Staf), B.K. van Zanen, drs. P.J.J. Vos RA, drs. R. Hageman, T. Beelen, H.A.J. Kuppens, drs. N.J. van Zuylen, drs. R.M. Goedhart, M. Brandhorst RA, drs. N.D. van Schie RA (waarnemer).

RJ-werkgroep Pensioenfondsen

W. Teeuwissen RA (voorzitter), drs. E.J. Appel RA (secretaris), J.F.G Tuithof RA (vaktechnische Staf), ir. drs. L.K.T. van Duijnhoven AAG, drs. M. van Luijk RA, J. Oudenes RA, O.H.E. Lahaye RA en mr. G. Metske CPL.

RJ-werkgroep Pensioenen

drs. G.M. van Santen RA (voorzitter), drs. C.A. Arnold RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, prof. dr. R.L. ter Hoeven RA, C.J.M. Kimenai RA, mr. drs. J. Kool, drs. A. Laning RA RC, drs. M.W. Lohman AAG, drs. H.F.H. van den Meerendonk RA en drs. M.W. Noordzij.

RJ-werkgroep Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting

F.A.J. van Kuijk RA RO EMIA (voorzitter), M.G. Winkelman RA (secretaris), dr. dr. D.W. Colon MSc MOMC EMA MBA LL.M MFC CISA CRISC, drs. S.C.J.M. Frissen RA, drs. M.P.C. Glorie RA, drs. J.P. Haket RA, drs. P.R.M. Minke, drs. R.H.A. van Moll RA, J.H. Oosterhoff RA, A.C. Pureveen RA, drs. P.J.M. de Schrijver RA, A. Sieverink MSRE, drs. C.L. Suurland RA (vaktechnische Staf), drs. G.J. Verwoert RA, drs. W.J.C.A Weijers RA en J.A.G. Weiman RA.

RJ-werkgroep Zorginstellingen

Dr. ir. F.F.J.M. Schaepkens EMFC RC (voorzitter), drs. A.J. Ruiter RA (secretaris), mevr. drs. C.L. Suurland RA (vaktechnische Staf), drs. E.H. Alfing RA, drs R. Buiteman RA, drs S.J Duiverman RA, J.C.S.E. Hendrikx RA, drs. I.W. Komrij RA, drs. P.J. Vergroesen RA, mevr. M. Vermeij RA, drs. J.A. Walhout RA, mevr. mr. A.P.A.M. Walraven.

8. CONTACTGEGEVENS

Raad voor de Jaarverslaggeving
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam

tel. 020 - 3010391

e-mail secretariaat@rjnet.nl

website www.rjnet.nl

9. JAARREKENING 2018

BALANS PER 31 DECEMBER

	2018	2017		2018	2017
	EUR	EUR		EUR	EUR
ACTIVA			PASSIVA		
Vorderingen (1)	143.049	272.069	Eigen vermogen (3)	37.693	37.693
Liquide middelen (2)	168.134	87.309	Kortlopende schulden (4)	273.490	321.685
	<u>311.183</u>	<u>359.378</u>		<u>311.183</u>	<u>359.378</u>
	<u><u>311.183</u></u>	<u><u>359.378</u></u>		<u><u>311.183</u></u>	<u><u>359.378</u></u>

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

 RSM

RSM Netherlands
datum:.....14-2-2019

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2018 Werkelijk</i>	<i>2018 Begroting</i>	<i>2017 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Baten			
Exploitatiesubsidies (5)	386.708	386.000	323.873
Subsidie SBR / NT (6)	130.000	130.000	190.000
Auteursrechtvergoedingen (7)	343.725	290.000	340.027
Financiële baten (8)	69	1.000	-
Totaal baten	860.502	807.000	853.900
Lasten			
Secretariaat (9)	325.662	280.000	278.392
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf (10)	81.442	90.000	79.142
Participatie in internationale projecten (11)	66.255	65.000	54.081
Kosten SBR / NT project (12)	130.000	130.000	190.000
Presentiegelden (13)	207.950	192.000	195.421
Overige lasten (14)	49.193	50.000	56.864
Totaal lasten	860.502	807.000	853.900
Saldo van baten en lasten	-	-	-

TOELICHTING

Activiteiten

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) heeft als doel de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Dit wordt gedaan door het publiceren van 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving', RJ-Uitingen en door het gevraagd en ongevraagd adviseren van overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2017) van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Op grond van bepalingen in RJ 290 Financiële instrumenten dienen zowel de langlopende als kortlopende vorderingen en schulden tegen geamortiseerde kostprijs te worden gewaardeerd, in plaats van nominale waarde, inclusief vergelijkende cijfers. De geamortiseerde kostprijs benadert echter de nominale waarde.

ACTIVA

(1) Vorderingen

Balans per 31 december

	2018	2017
	EUR	EUR
Auteursrechtvergoedingen van Kluwer	111.652	205.370
Vordering op SER	6.338	5.924
Vordering op Eumedion	59	-
Debiteuren	-	25.200
Overlopende activa	25.000	25.000
BTW	-	10.575
	143.049	272.069

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

(2) Liquide middelen

Balans per 31 december

	2018	2017
	EUR	EUR
ABN-AMRO rekening-courant	3.134	87.309
ABN-AMRO spaarrekening	165.000	-
	168.134	87.309

PASSIVA

(3) Eigen vermogen

De specificatie van het eigen vermogen luidt als volgt:

Balans per 31 december

	2018	2017
	EUR	EUR
Algemene reserve	37.693	37.693
	37.693	37.693

Het eigen vermogen bestaat vanaf 2008 uit een algemene reserve.

De algemene reserve kan vrij worden aangewend ten behoeve van de doelstelling van de Stichting.

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM

RSM Netherlands

datum: 14-2-2019

(4) Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Verschuldigd aan de NBA	48.143	59.448
Verschuldigd aan Eumedion	-	2.178
Presentiegelden	38.122	35.760
Crediteuren	44.877	36.056
Projectkosten / RJ staf	89.342	105.263
Projectkosten NT	16.007	54.279
Vakantiedagen	16.818	16.079
Vakantiegeld	6.690	5.483
BTW	5.110	-
Accountantskosten	7.381	7.139
Diverse te betalen kosten	1.000	-
	273.490	321.685

Balans per 31 december

	2018	2017
	EUR	EUR

Vordering op / Verschuldigd aan de SER

Het exploitatiesaldo wordt voor 7/12-deel gedragen door de SER.

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	5.924-	52.396
Voorschotten en verrekeningen	225.166	130.606
Bijdrage in het exploitatiesaldo	225.580-	188.926-
Saldo per 31 december	6.338-	5.924-

Vorderingen op / Verschuldigd aan de NBA

Het exploitatiesaldo wordt voor 4/12-deel gedragen door de NBA

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	59.448	65.430
Voorschotten en verrekeningen	117.598	101.976
Bijdrage in het exploitatiesaldo	128.903-	107.958-
Saldo per 31 december	48.143	59.448

Vordering op / Verschuldigd aan Eumedion

Het exploitatiesaldo wordt voor 1/12-deel gedragen door Eumedion

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	2.178	7.485
Voorschotten en verrekeningen	29.988	21.682
Bijdrage in het exploitatiesaldo	32.225-	26.989-
Saldo per 31 december	59-	2.178

Niet in de balans opgenomen activa

Er kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt of (zie noot 7) over de periode 2017-2018 sprake zal zijn van een mogelijk aan de RJ toekomende (nabetaling) reproductie. Om die reden is hiervoor geen vordering opgenomen.

Staat van baten en lasten

(5) Exploitatiesubsidies

Het exploitatieresultaat wordt in 2018, evenals in 2017, gedragen voor 7/12-deel door de SER, voor 4/12-deel door de NBA en voor 1/12-deel door Eumedion. Het exploitatiesaldo wordt daarbij gedefinieerd als het saldo van de baten en lasten (exclusief de exploitatiesubsidie zelf), plus toevoegingen aan de reserves.

De exploitatiesubsidie is als volgt berekend:

	<i>2018 Werkelijk</i>	<i>2018 Begroting</i>	<i>2017 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Lasten	860.502	807.000	853.900
Baten (exclusief exploitatiesubsidies)	<u>473.794-</u>	<u>421.000-</u>	<u>530.027-</u>
Grondslag voor exploitatiesubsidie	386.708	386.000	323.873
Bijdrage SER (7/12)	225.580	225.166	188.926
Bijdrage NBA (4/12)	128.903	128.667	107.958
Bijdrage Eumedion (1/12)	32.225	32.167	26.989
Exploitatiesubsidie	<u>386.708</u>	<u>386.000</u>	<u>323.873</u>

De exploitatiesubsidie 2018 is nog niet formeel goedgekeurd door de subsidieverleners. Dit is wel het geval ten aanzien van de subsidie 2017 en de begrote subsidie voor 2018.

(6) Subsidie SBR / NT

Dit is een subsidie t.b.v. inzet RJ bij het SBR / NT project (Nederlands Taxonomie) in de periode 2015-2020. In 2015 zijn door de RJ per convenant afspraken gemaakt met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over inzet en financiering van de RJ werkgroep NT. De RJ ontvangt jaarlijks een subsidie van EZK voor de werkzaamheden van de RJ werkgroep NT (gericht op jaarrekeningdomein). De leden van de RJ werkgroep NT brengen de kosten van hun werkzaamheden in rekening bij de RJ, waarna deze kosten door de RJ (budgetneutraal) worden voldaan vanuit de subsidie van EZK. De werkzaamheden (dienstverlening) van de leden RJ werkgroep NT verricht ten behoeve van EZK zijn BTW-plichtig.

(7) Auteursrechtvergoedingen

De vergoeding die de RJ ontvangt met betrekking tot de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en andere uitgaven bedraagt vanaf juli 2008 contractueel 32,5% van de door Kluwer gerealiseerde netto-omzet op de verkopen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Tevens ontving de RJ een vergoeding voor software en reprorecht.

De specificatie van de auteursrechtvergoedingen naar soort uitgave luidt als volgt:

	<i>2018 Werkelijk</i>	<i>2018 Begroting</i>	<i>2017 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vastbladige versie	95.507		96.185
Elektronische versie (ebook, online en software)	189.490		204.173
Checkmate (elektronische versie RJk)	4.400		4.000
Richtlijnen voor kleine rechtspersonen (vastbladig & elektronisch)	22.255		21.011
Reprorecht	32.073		14.658
	343.725	290.000	340.027

(8) Financiële baten

Dit betreft renteopbrengsten op aangehouden saldi op bankrekeningen.

(9) Secretariaat

Betreft de met de NBA verrekende kosten van de vaktechnisch secretaris (0,5 fte), de algemeen secretaris (0,9 fte) en de junior stafmedewerker (0,4 fte), inclusief de hieraan gerelateerde kosten met betrekking tot huisvesting, werkplekken en administratie. De functie van algemeen secretaris is sinds 2017 een duo-baan (0,5 en 0,4 fte).

(10) Projecten jaarverslaggeving / RJ staf

Op het budget worden gemaakte onkosten van de RJ-stafleden in mindering gebracht en het resterende deel wordt verdeeld naar rato van de duur waarin stafleden gedurende een jaar werkzaamheden hebben verricht en participeren in de RJ-staf.

Naast het voorbereiden van aanpassingen in de RJ-bundel voor grote en middelgrote rechtspersonen, de RJk-bundel voor kleine rechtspersonen en ondersteuning van RJ-werkgroepen, heeft de RJ-staf het RJ commentaar op commentaarbrieven en discussiestukken van EFRAG alsmede discussion papers en exposure drafts van IASB voorbereid.

(11) Participatie in internationale projecten

Deze post betreft de financiële bijdrage in 2018 van RJ aan EFRAG van € 50.000. Tevens bevat deze post de gemaakte reis- en verblijfskosten van bijwonen vergaderingen EFRAG, bijeenkomsten IASB en ontmoetingen met andere nationale standardsetters.

(12) Kosten SBR / NT project

Deze post betreft kosten in rekening gebracht bij de RJ voor werkzaamheden leden RJ-werkgroep NT. Deze BTW-belaste werkzaamheden zijn verricht op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK).

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM Netherlands
datum: 14-2-2019

(13) Presentiegelden

Deze post betreft presentiegelden en reiskostenvergoedingen betaald aan leden van de RJ, leden werkgroepen, de voorzitter van de RJ, de notulist, projectbegeleiders en bestuursleden van de Stichting. De presentiegeld-vergoeding is afgeleid van de "Verordening vergoedingen aan leden van de raad en zijn commissies" van de SER en is in 2018, net zoals in eerdere jaren, bepaald op € 320 per dagdeel. Bestuursleden van de Stichting ontvangen geen bezoldiging, uitsluitend presentiegeld.

(14) Overige lasten

De specificatie van deze post luidt als volgt:

	<i>2018 Werkelijk</i>	<i>2018 Begroting</i>	<i>2017 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Type- en drukwerk	26	-	132
Vergaderkosten (catering)	13.664	12.000	13.832
Onderhoud website en softwareapplicaties	11.073	12.000	23.773
Accountantscontrole	10.332	9.000	10.188
Afscheidsbijeenkomst en attenties	7.098	6.000	4.036
Bijeenkomsten	2.460	10.000	2.766
Diverse kosten	4.540	1.000	2.137
	49.193	50.000	56.864

Accountantscontrole betreft controle jaarrekening 2018 en een deel van de kosten controle jaarrekening 2017 dat niet voorzien was. In 2018 is er, anders dan begroot, slechts eenmaal een openbare bijeenkomst georganiseerd door de RJ.

10. OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden door:

RSM
RSM Netherlands
datum: 14-2-2019

RSM Netherlands Accountants N.V.

Mt. Lincolnweg 40
Postbus 36310
1020 MH Amsterdam
T 020 635 20 00
www.rsm.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Stichting voor de Jaarverslaggeving te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting voor de Jaarverslaggeving per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting voor de Jaarverslaggeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 17.000 (2017: € 17.000). De materialiteit is gebaseerd op 2% van de baten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de leiding overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de leiding gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Volledigheid verantwoording van de baten

Beschrijving kernpunt: volledigheid van de verantwoording van de baten.

Onze controleaanpak: Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd teneinde het risico op een onvolledige verantwoording van de baten te identificeren en te mitigeren.

Hierbij hebben wij voor de auteursrechtvergoedingen een cijferanalyse uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar, een aansluiting gemaakt met de beschikbare brondocumenten van de derde partij waaronder de uitgeefovereenkomst en de royaltyafrekening en informatie ingewonnen bij de derde partij ten aanzien van de procedures die ten grondslag liggen aan de royaltyafrekening. Tevens hebben wij de juiste afgrenzing van de auteursrechtvergoedingen ultimo boekjaar vastgesteld.

Met betrekking tot de exploitatiesubsidies hebben wij kennis genomen van de beschikbare brondocumentatie van de verschillende partijen. Tevens hebben wij de afrekening met deze partijen over het voorgaande boekjaar vastgesteld en de voorgenoemde afrekening over het huidige boekjaar beoordeeld.

Met betrekking tot de subsidie SBR/NT hebben wij een cijferanalyse verricht ten opzichte van de begroting. Tevens hebben wij kennis genomen van de beschikbare brondocumentatie waaronder de subsidiebeschikking van het Ministerie van Economische Zaken. Daarnaast hebben wij de juiste afgrenzing van de subsidie en de daarbij behorende projectkosten vastgesteld.

Juistheid van de verantwoorde lasten

Beschrijving kernpunt: juistheid van de verantwoorde lasten.

Onze controleaanpak: Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd teneinde het risico op een onjuiste verantwoording van de lasten te identificeren en te mitigeren. Hierbij hebben wij voor de lasten een cijferanalyse uitgevoerd ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar en tevens deelwaarnemingen verricht op de juistheid van de verantwoorde secretariaatskosten, projectkosten, kosten van het SBR/NT project, presentiegelden en overige lasten, in overeenstemming met de geldende bestuursbesluiten.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving;
- het verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving;
- verkort financieel overzicht 2018 en begroting 2019;
- samenstelling bestuur, raad, vaktechnische staf en RJ-werkgroepen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en begrip, verkregen vanuit onze controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de leiding hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amsterdam, 14 februari 2019

RSM Netherlands Accountants N.V.

w.g. drs. W.J.O. Castricum RA